

agenția spațială română

PROGRAMUL DE CERCETARE-DEZVOLTARE-INOVARE
pentru
TEHNOLOGIE SPAȚIALĂ ȘI CERCETARE AVANSATĂ
- STAR -

Pachet informații

Competiția C3 - 2015

2015

Programul "Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată" - STAR - Competiția C3-2015

Proiecte tip "CDI"

Lansarea competiției*	
Depunerea și înregistrarea propunerilor de proiecte*	
Verificarea eligibilității și publicarea rezultatelor preliminare privind eligibilitatea*	
Primirea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale privind eligibilitatea*	
Evaluarea propunerilor de proiect eligibile *	
Publicarea rezultatelor preliminare*	
Primirea contestațiilor*	
Soluționarea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale*	
Negocierea contractelor*	
Semnarea contractelor*	

*) TBD

Proiecte tip "Centre de Competență în Tehnologii Spațiale"

Lansarea competiției*	
Depunerea și înregistrarea propunerilor de proiecte*	
Verificarea eligibilității și publicarea rezultatelor preliminare privind eligibilitatea*	
Primirea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale privind eligibilitatea*	
Evaluarea propunerilor de proiect eligibile *	
Publicarea rezultatelor preliminare*	
Primirea contestațiilor*	
Soluționarea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale*	
Negocierea contractelor*	
Semnarea contractelor*	

*) TBD

Proiecte tip “STRATEGIC”

Lansarea competiției*	
Depunerea și înregistrarea propunerilor de proiecte*	
Verificarea eligibilității și publicarea rezultatelor preliminare privind eligibilitatea*	
Primirea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale privind eligibilitatea*	
Evaluarea propunerilor de proiect eligibile *	
Publicarea rezultatelor preliminare*	
Primirea contestațiilor*	
Soluționarea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale*	
Negocierea contractelor*	
Semnarea contractelor*	

*) TBD

Proiecte tip “INFRASTRUCTURĂ”

Lansarea competiției*	
Depunerea și înregistrarea propunerilor de proiecte*	
Verificarea eligibilității și publicarea rezultatelor preliminare privind eligibilitatea*	
Primirea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale privind eligibilitatea*	
Evaluarea propunerilor de proiect eligibile *	
Publicarea rezultatelor preliminare*	
Primirea contestațiilor*	
Soluționarea contestațiilor*	
Publicarea rezultatelor finale*	
Negocierea contractelor*	
Semnarea contractelor*	

*) TBD

CUPRINS

I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND PROGRAMUL ȘI TIPURI DE PROIECTE

I.1 PREZENTAREA PROGRAMULUI

- I.1.1 Scopul programului
- I.1.2 Beneficiarii programului
- I.1.3 Sectoare, domenii și grupuri vizate și/sau implicate de program
- I.1.4 Obiectivele, rezultatele estimate, conținutul tematic și structura programului
- I.1.5 Tipuri de proiecte
- I.1.6 Calendarul competiției
- I.1.7 Bugetul programului. Bugetul competiției.
- I.1.8 Reguli de etică

I.2 PUNCT DE CONTACT

II. TERMENI DE REFERINȚĂ

II.1 INSTRUCȚIUNI PRIVIND MODUL ÎN CARE SE POATE SOLICITA ȘI OBȚINE FINANȚAREA PENTRU PROIECTE CDI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

- II.1.1 Categoriile de participanți la program
- II.1.2 Condiții de eligibilitate ale participanților
- II.1.3 Categoriile de activități care pot fi finanțate în cadrul programului
- II.1.4 Cheltuieli eligibile
  - II.1.4.1 Lista cheltuielilor eligibile
  - II.1.4.2 Condiții specifice privind finanțarea proiectelor
- II.1.5 Instrucțiuni privind transmiterea propunerilor de proiecte
- II.1.6 Drepturile de proprietate privind rezultatele proiectelor

II.2 DURATA PROIECTELOR ȘI NIVELUL MAXIM DE FINANȚARE

II.3 EVALUAREA ȘI SELECTAREA PROPUNERILOR DE PROIECTE

- II.3.1 Verificarea condițiilor de eligibilitate
- II.3.2 Evaluarea propunerilor de proiecte
  - II.3.2.1 Evaluarea de către experți
  - II.3.2.2 Evaluarea individuală
  - II.3.2.3 Evaluarea în panel. Atingerea consensului.
- II.3.3 Publicarea rezultatelor evaluării
- II.3.4 Contestații
- II.3.5 Rezultatele competiției
- II.3.6 Negocierea bugetului și semnarea contractelor de finanțare

II.4 CONTRACTAREA PROIECTELOR

II.4.1 Procedura de negociere și contractare a proiectelor

II.4.2 Efectuarea și urmărirea finanțării din alte surse, altele decât bugetul programului

II.4.3 Situațiile de oprire a finanțării și de restituire a fondurilor alocate de la bugetul programului.

III. DEFINIȚII

ANEXA 1 - Formulare proiecte tip „CDI”

ANEXA 2 - Formulare proiecte tip „Centre de Competență în Tehnologii Spațiale”

ANEXA 3 - Formulare proiecte tip „STRATEGIC”

ANEXA 4 - Formulare proiecte tip „INFRASTRUCTURĂ”

ANEXA 5 - Contract de finanțare - Model cadru

I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND PROGRAMUL ȘI TIPURI DE PROIECTE

I.1 PREZENTAREA PROGRAMULUI

I.1.1 Scopul programului

Scopul programului este acela de creștere a competitivității entităților de cercetare, industriale și academice din România pentru participarea la activitățile Agenției Spațiale Europene (ESA), inclusiv activitățile de precalificare și adaptare la cerințele ESA, așa cum au fost prevăzute prin Legea nr. 262/2011 privind aderarea României la Convenția ESA.

I.1.2 Beneficiarii programului

Principalele **beneficiare ale programului** se consideră acele sectoare și domenii în care:

- se desfășoară activitățile CDI din domeniul programului;
- au impact activitățile CDI desfășurate în cadrul programului;
- se aplică rezultatele CDI obținute în cadrul programului.

I.1.3 Sectoare, domenii și grupuri vizate și/sau implicate de program:

Programul își propune să finanțeze activități de cercetare științifică și de dezvoltare tehnologică în domeniul spațial și domenii conexe.

Principalele **categorii de participanți** la realizarea programului pot fi:

- agenți economici, din sectorul public sau privat, care au activitatea de cercetare - dezvoltare prevăzută în obiectul de activitate;
- unități de cercetare - dezvoltare din sectorul public (institute/ centre/ laboratoare de cercetare, universități, etc)
- societăți comerciale cu profil de cercetare - dezvoltare din sectorul public sau privat;
- unități sau compartimente de cercetare - dezvoltare din cadrul societăților comerciale sau al regiilor autonome, precum și unități de cercetare - dezvoltare în subordinea regiilor autonome.

I.1.4 Obiectivele, conținutul tematic și structura programului

Obiective generale

- identificarea de nișe de cercetare, tehnologice și industriale la nivel național, european și internațional;
- definirea și identificarea de proiecte pentru participarea la programele opționale ESA
- dezvoltarea și promovarea capacității naționale de cercetare, educaționale și industriale în domeniile spațial, aeronautic, securitate și alte domenii conexe;
- îmbunătățirea legăturii (modului de interacțiune și colaborare) între entitățile de cercetare și cele din industrie;
- formarea și pregătirea continuă multidisciplinară de specialiști la cel mai înalt nivel;
- realizarea de producție științifică de vârf și creșterea nivelului de calitate al cercetării de bază (fundamentale) și aplicative;
- dezvoltarea și diversificarea de aplicații ale cercetărilor din domeniul spațial în activități industriale, aplicații socio-economice și educaționale.

Obiective specifice

- participarea la programele Agenției Spațiale Europene:
  - programe științifice și de explorare robotică;
  - programe de observarea Terrei (inclusiv GMES);
  - telecomunicații și aplicații spațiale integrate;
  - navigație prin satelit (GNSS și GALILEO);
  - zbor spațial cu echipaj uman;
  - lansatoare;
  - supravegherea situației spațiale (Space Situational Awareness - SSA);
- realizarea și asistarea (operarea) de misiuni de microsateți;
- dezvoltarea de tehnologii, sisteme, instrumente și echipamente spațiale, aeronautice, de securitate și conexe.

Rezultate estimate

- adaptarea la cerințele ESA a entităților din cercetare, industrie, operatori, comunitatea științifică;
- identificare (crearea) de nișe științifice, tehnologice și industriale în domeniul spațial;
- crearea de noi entități de cercetare, industriale, altele, în domeniul tehnologiilor spațiale;
- inițierea și desfășurarea de activități educaționale și demonstrative pentru pregătirea multidisciplinară de specialiști în domeniu;
- dezvoltarea elementelor necesare sustenabilității activităților spațiale la nivel național pe termen mediu și lung.

Structura programului

Programul cuprinde următoarele **subprograme**:

Subprogramul S1 - CERCETARE

Obiective generale

Suținerea și promovarea cercetării științifice fundamentale, multidisciplinare, interdisciplinare și exploratorii din România desfășurată în domeniul tematicii programului.

Finanțarea în cadrul subprogramului se adresează cercetătorilor cu performanțe demonstrate prin calitatea și recunoașterea internațională a activității și care au potențial de a dezvolta, identifica și deschide noi direcții de cercetare științifică în tematica programului.

Obiective specifice

- creșterea capacității de participare la programele ESA:
  - programe științifice și de explorare robotică;
  - programe de observarea Terrei (inclusiv GMES);
  - telecomunicații și aplicații spațiale integrate;
  - navigație prin satelit (GNSS și GALILEO);
  - zbor spațial cu echipaj uman;
  - lansatoare;
  - supravegherea situației spațiale (Space Situational Awareness - SSA);
- realizarea și asistarea (operarea) de misiuni de microsateți;
- dezvoltarea de tehnologii, sisteme, instrumente și echipamente spațiale, aeronautice, de securitate și conexe.

Rezultate estimate

- Adaptarea la cerințele ESA a entităților din cercetare, industrie, operatori, comunitatea științifică;
- Identificare (crearea) de nișe științifice, tehnologice și industriale în domeniul spațial;
- Crearea de noi entități de cercetare, industriale, altele în domeniul tehnologiilor spațiale;
- Inițierea și desfășurarea de activități educaționale și demonstrative pentru pregătirea multidisciplinară de specialiști în domeniu;
- Dezvoltarea elementelor necesare sustenabilității activităților spațiale la nivel național pe termen mediu și lung.

Subprogramul S2 - INFRASTRUCTURĂ

Obiective

- Creșterea capacității entităților de cercetare și industrie din România de a participa în programele științifice, tehnologice și de aplicații spațiale ale ESA;
- Crearea, implementarea, operarea și menținerea unei infrastructuri informatice de raportare și pentru managementul cunoștințelor privind activitățile desfășurate în cadrul Programului STAR asumate prin contract, precum și asigurarea compatibilității și integrării cu sistemele informatice ale ESA.

Rezultate estimate

- Creșterea numărului de programe ESA cu participarea entităților din România;
- Infrastructură informatică de raportare și pentru managementul cunoștințelor care să asigure compatibilitatea și integrarea cu sistemele informatice ale ESA.

Subprogramul S3 - SUPORT

Obiective

- Elaborarea strategiei naționale în domeniul spațial și domenii conexe;
- Creșterea eficienței și coerenței politicilor (practicilor) naționale de cercetare în domeniul spațial și armonizarea acestor politici cu cele ale ESA, asigurând în acest fel creșterea impactului public al cercetării și întărirea legăturii acesteia cu necesitățile industriei;
- Asigurarea reprezentării științifice, tehnice și juridice, prin experți, la comitetele ESA;
- Optimizarea utilizării și dezvoltării celor mai bune infrastructuri de cercetare în domeniul spațial și domenii conexe la nivel național și integrarea lor cu infrastructurile similare existente la nivel european;
- Obținerea unor rezultate științifice și tehnologice la nivel european, reflectate prin creșterea vizibilității și a recunoașterii internaționale a cercetării românești.

Rezultate estimate

- Strategia națională în domeniul spațial și domenii conexe;
- Armonizarea politicilor naționale de cercetare în domeniul spațial cu cele ale ESA;
- Dezvoltarea infrastructurii naționale de cercetare în domeniul spațial și domenii conexe;
- Creșterea capacității de a candida cu succes la proiecte de cercetare ale ESA.

I.1.5 Tipuri de proiecte

I.1.5.1 Proiecte de tip "Cercetare-Dezvoltare-Inovare" (CDI)

Proiectele de CDI vor fi finanțate în cadrul subprogramului **S1-CERCETARE**.

Proiecte CDI finanțate în cadrul **S1-CERCETARE** vor urmări realizarea de activități de cercetare în domeniile științifice, tehnologice sau de aplicații spațiale eligibile în cadrul programului.

Proiectele CDI vor avea ca scop principal realizarea de cercetări care să conducă la realizarea de misiuni științifice, dezvoltarea de tehnologii sau aplicații ale tehnologiilor spațiale sau rezultatelor obținute în acest domeniu **cu aplicabilitate pentru Programele ESA¹⁾** astfel:

- a) în continuare, pentru dezvoltarea de tehnologii sau noi aplicații dezvoltate în proiecte finanțate anterior prin Programul STAR sau programe ESA (min TRL 2 până la maxim TRL 6)
- b) noi, vizând noile programe opționale la care România a aderat începând cu Consiliul Ministerial ESA 2014,
- c) misiuni și dezvoltări tehnologice asociate acestora care pot fi integrate în programele științifice și activitățile obligatorii ale ESA;

În consecință, proiectele CDI vor fi realizate și evaluate pentru finanțare în pregătirea participării la următoarele programe ESA (domenii de aplicabilitate):

1. Programul pentru știință;
2. Stația Spațială Internațională (ISS)
3. Observarea Terrei;
4. Telecomunicații și Aplicații spațiale integrate;
5. Programul GALILEO și Navigație prin satelit;
6. Explorare robotică;
7. Zbor cu echipaj uman și Microgravitație;
8. Lansatoare;
9. Program suport pentru tehnologie și știință;
10. Supravegherea situației spațiale;
11. Realizarea și operarea de misiuni de micro- și nano-satețiți.

Condițiile privind depunerea, evaluarea și selectarea proiectelor de CDI sunt precizate în prezentul **Pachet de informații**.

---

¹⁾ În prezent România, în baza evaluării capacității și potențialului pentru activități spațiale, contribuie la următoarele Programe ESA:

Scientific programme

International Space Station (ISS) Exploitation Programme

Earth Observation - METOP Second Generation, EOEP Period 4, GMES Space Component Segment 3 Phase 1

Telecommunications & Integrated Applications- ARTES 1 Phase VI; ARTES 3/4 Phase II; ARTES 5 Sub-element 1 Phase II & Sub-element 2 Phase II; ARTES 10 - Iris; ARTES 14 - NEOSAT; ARTES 20 Phase II;

Galileo Programme & Navigation related activities- European GNSS Evolution Programme

Robotic Exploration - Aurora MREP 2 Sub-element 1;

Human Spaceflight & Microgravity - ELIPS 4 Science Core Activities și Human Exploration Technologies Component;

Launchers - Ariane 6; Ariane 5/6 Common upper stage activities, FLPP Period 3, PRIDE Step 1;

Technology & Science Support - GSTP Period 6 Element 1 PRJ, GSTP Period 6 Element 1 SMI, GSTP Period 6 Element 4 Sub-element 1, PRODEX, TRP;

Space Situational Awareness - SSA Period 2

Mai multe informații privind programele ESA - <http://www.esa.int>

I.1.5.2 Proiecte tip "Centre de Competențe în Tehnologii Spațiale" (CCTS)

Proiectele de tip **Centre de Competențe în Tehnologii Spațiale** vor fi finanțate în cadrul subprogramului **S1-CERCETARE**.

Centrele de Competențe în Tehnologii Spațiale au scopul de a crește competitivitatea și vizibilitatea internațională a științei și tehnologiei în domeniul spațial din România. Centrele vor constitui platforme de colaborare între organizații de cercetare (universități, institute, etc.) și industrie, în special IMM-uri, în vederea consolidării și diversificării domeniilor de cercetare, producție și servicii în domeniul spațial la nivel național și regional.

Misiunea acestora este de **identificare de noi nișe tehnologice** în care își pot valorifica capitalul intelectual dobândit, precum și **de aprofundare a domeniilor deja existente**. Menținerea și sporirea numărului cercetătorilor și inginerilor, capabil să acopere nevoia de personal calificat la aceste nivele, se va face prin atragerea și asigurarea perspectivei personalului înalt calificat în domeniu, disponibil la nivel național și regional.

Obiectivul principal al unui astfel de Centru este acela **de a dezvolta o cultură a cooperării între cercetare și industrie și de a crea competențe pentru cercetare tehnologică** în ambele zone. Rezultatul așteptat va fi crearea unui nucleu de cercetare și pregătire, pentru activități de dezvoltare tehnologică și inovare în domeniul spațial, prin derularea, în cadrul Centrului, de proiecte de cercetare și inovare sau educaționale cu înalt nivel de complexitate în acest domeniu.

Un Centru de Competențe în Tehnologii Spațiale **se va constitui în cadrul unei singure organizații** (unic ofertant/organizație contractoare) - **entitate de cercetare** (universitate, institut de cercetare, sau departament de cercetare, facultate, laborator sau infrastructură de cercetare specializată în cadrul acestora), în sensul *Formularului E.1.a - Declarație privind încadrarea în definiția organizației de cercetare (Anexa 2 – Formulare proiecte tip Centre de Competență în Tehnologii Spațiale)*.

Ofertantul trebuie să facă dovada unui nucleu de cercetare format dintr-un număr minim de cercetători angajați permanent cu experiență în derularea de activități de cercetare-dezvoltare și inovare relevante pentru nișa identificată și/sau în colaborarea cu industria.

Activitățile de cooperare în cadrul unui astfel de Centru vor fi oficializate prin acord(uri) de colaborare care vor viza rețelizarea și utilizarea în cadrul acestei platforme a resurselor umane, infrastructurii de cercetare și logisticii identificate ca relevante pentru domeniul de nișă vizat, în cadrul persoanei juridice care propune proiectul.

Centrele vor avea statut propriu se vor bucura de autonomie și pot avea sau nu personalitate juridică. Nucleul centrului se va constitui în jurul unei echipe constituite din cercetători/ingineri experimentați conduse de un director de proiect (Centru de Competențe în Tehnologii Spațiale) având experiență în participarea la programele și activitățile ESA.

Personalul permanent al centrului poate fi remunerat din bugetul proiectului în limita a maximum 50% din cheltuielile de personal aferente cercetătorilor și inginerilor nou angajați, pentru activități de cercetare.

În propunerile de proiecte aplicanții trebuie să demonstreze și să furnizeze dovezi privind calitatea activităților de cercetare și dezvoltare tehnologică în domeniul de nișă identificat și potențialul de dezvoltare a acestora prin utilizarea unei platforme comune și resursele suplimentare atrase prin proiect (noi cercetători, echipamente, rețelizare, schimb de bune practici și experiență, atragerea de expertiză extinsă).

La finalizarea proiectului, *Centrul de Competențe în Tehnologii Spațiale* va fi evaluat de un panel de experți independenți. În funcție de recomandările experților evaluatori, prin act adițional la contract, durata proiectului poate fi prelungită cu maxim doi ani și bugetul proiectului majorat pentru realizarea de activități din agenda de cercetare a *Centrului*.

Condițiile privind depunerea, evaluarea și selectarea proiectelor de tip *Centre de Competențe în Tehnologii Spațiale* sunt precizate în prezentul **Pachet de informații**.

I.1.5.3 Proiecte tip "STRATEGIC" (PS)

Integrare de competențe și infrastructură în tehnologii spațiale

Proiectele vor fi finanțate în cadrul subprogramului **S3-SUPPORT**.

Scopul proiectului este acela de creștere a capabilității organizațiilor din România de a participa cu succes în programele și proiectele ESA prin identificarea și valorificarea complementarităților în termeni de **competență** și **infrastructură** în vederea obținerii unor **competențe extinse** care să poată răspunde unor cereri complexe de servicii CDI/producție /testare (parteneriate bazate pe complementaritate).

În cadrul proiectului pot participa entități publice și private, din mediul academic și din industrie având la bază un acord de parteneriat prin care competențele și cooperarea existente în cadrul centrelor de competențe în tehnologii spațiale pot fi dezvoltate și extinse între acestea. Este încurajată prezența în cadrul consorțiului a cât mai multor entități din zona academică (e.g. *INCD, Inst. publice de cercetare, uninvestități*) și din zona inovării (*întreprinderi, în special IMM*).

Proiectul va avea rezultat final crearea de mijloace și instrumente pentru susținerea cooperării intra- și intersectoriale în domeniul spațial și a unei entități cu personalitate juridică (tip asociație, tip cluster altele) formate din organizațiile participante în cadrul consorțiului care propune proiectul care va gestiona și asigura eficiența și sustenabilitatea acestor mijloace și instrumente.

I.1.5.4 Proiecte tip "INFRASTRUCTURĂ" (PI)

Proiectele vor fi finanțate în cadrul subprogramului **S3-SUPPORT**.

Sunt susținute proiecte de dezvoltare a infrastructurii de cercetare, în contextul unor activități de cercetare clar definite **cu aplicabilitate pentru Programele ESA**, propuse de entități publice sau IMM-uri care dezvoltă sinergii și complementarități pentru infrastructura ESA.

I.1.6 Calendarul competiției

Propunerile de proiecte se depun la locul, data, termenele și în condițiile stabilite în Pachetele de informații specifice fiecărei competiții.

Calendarul competiției este anunțat pe pagina web dedicată Programului STAR la adresa <http://star.rosa.ro> și/sau pe pagina web a Agenției Spațiale Române, la adresa www.rosa.ro.

Responsabilitatea depunerii propunerii la locul și data stabilite și modalitatea de depunere stabilită prin anunțul de lansare a competiției revine integral în sarcina propunătorilor.

I.1.7 Bugetul programului. Bugetul competiției

Bugetul programului pentru proiecte pentru perioada 2012-2019 este de 384.180.000 lei.

Bugetul Competiției C3-2015 este de **85.000.000** lei din care:

	Buget* 2015-2018 (lei) Total 85.000.000 din care:
Proiecte tip „Cercetare-Dezvoltare-Inovare” (CDI)	48.000.000
Proiecte tip „Centre de Competențe în Tehnologii Spațiale” (CCTS)	9.000.000
Proiecte tip „STRATEGIC” (PS)	10.000.000
Proiecte tip „INFRASTRUCTURĂ” (PI)	18.000.000

*) Sumele rămase neangajate pe unul sau mai multe tipuri de proiecte vor fi realocate prin decizia autorității contractante proiectelor din listele de rezervă a unuia sau mai multor tipuri de proiecte.

I.1.8 Reguli de etică

Desfășurarea competiției și derularea proiectelor admise la finanțare se supun prevederilor Legii nr. 206/2004 cu modificările și completările ulterioare precum și prevederilor aplicabile ale Agenției Spațiale Europene - ESA și cele prevăzute pentru Programul cadru 7 CDT al U.E.

I.2. PUNCT DE CONTACT

Agencia Spațială Română (ROSA)

Str. Mendeleev nr. 21-25, et. 5, sector 1, 010362 București

Informații pot fi obținute astfel:

Pe pagina <http://star.rosa.ro> și/sau <http://www.rosa.ro> privind depunerea propunerilor de proiecte, desfășurarea competiției și calendarul competiției;

Pentru informații suplimentare:

tel. 021-316.87.22; 021-316.87.23; fax. 021-312.88.04

e-mail: rosa-hq@rosa.ro

II. TERMENI DE REFERINȚĂ

II.1 INSTRUCȚIUNI PRIVIND MODUL ÎN CARE SE POATE SOLICITA ȘI OBȚINE FINANȚAREA PENTRU PROIECTE CDI ÎN CADRUL PROGRAMULUI

II.1.1 Categoriile de participanți la program

La realizarea proiectelor pot participa toate persoanele fizice și juridice române, legal constituite, care îndeplinesc condițiile de eligibilitate (cf. II.1.2.i și II.1.2.ii).

În conformitate cu prevederile O.G. nr. 57/2002, aprobată prin Legea nr. 324/2003 cu modificările și completările ulterioare, la realizarea programului pot participa și primi finanțare din bugetul programului unități și instituții din următoarele categorii:

Unități de drept public, cu personalitate juridică, cuprinse în sistemul de cercetare-dezvoltare de interes național:

- a) institute naționale de cercetare-dezvoltare;
- b) institute, centre sau stațiuni de cercetare ale Academiei Române și de cercetare-dezvoltare ale academiilor de ramură;
- c) instituții de învățământ superior acreditate sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora.

Unități și instituții de drept public:

- a) institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare organizate ca instituții publice ori de drept public;
- b) institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome sau ale administrației publice centrale și locale;
- c) centre internaționale de cercetare-dezvoltare înființate în baza unor acorduri internaționale;
- d) alte instituții publice sau de drept public, ori structuri ale acestora care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea.

Unități și instituții de drept privat:

- a) unități de cercetare-dezvoltare organizate ca societăți comerciale;
- b) societăți comerciale, precum și structuri ale acestora legal constituite, care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea;
- c) instituții de învățământ superior private acreditate sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora;
- d) organizații neguvernamentale, fara scop patrimonial, care au ca obiect de activitate și cercetarea- dezvoltarea.

Persoane fizice, care sunt autorizate, în condițiile legii, să desfășoare activități de cercetare-dezvoltare

Principalii beneficiari ai programului se consideră acele sectoare și domenii în care:

- se desfășoară activitățile CDI din domeniul programului;
- au impact activitățile CDI desfășurate în cadrul programului;
- se aplică rezultatele CDI obținute în cadrul programului.

II.1.2 Condiții de eligibilitate

II.1.2.1 Condiții de eligibilitate a participanților

Participanții la program trebuie să corespundă criteriilor generale de eligibilitate a potențialilor contractori, stabilite prin cap. III - "Eligibilitatea potențialilor contractori", din HG nr. 1265/ 2004 cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

- i) În calitate de persoane fizice sau juridice române legal constituite trebuie:
  - a) să nu fie declarate, conform legii, în stare de incapacitate de plată;
  - b) plățile/conturile să nu fie blocate conform unei hotărâri judecătorești;
  - c) să nu se facă vinovate de declarații inexacte cu privire la informațiile solicitate de Autoritatea Contractantă, în vederea selectării contractorilor;
  - d) să nu fi încălcat prevederile unui alt contract de finanțare încheiat anterior cu o Autoritate Contractantă.

- ii) Condiții de eligibilitate suplimentare:
  - a) pentru persoanele juridice, activitatea de cercetare-dezvoltare în domeniul proiectului să fie prevăzută în obiectul lor de activitate stabilit potrivit legii și persoana juridică respectivă să fie înscrisă în Registrul Potențialilor Contractori (RPC)* - <http://www.rpc.ancs.ro>.
  - b) pentru persoanele fizice, acestea trebuie să fie autorizate, în condițiile legii, să desfășoare activitate de cercetare-dezvoltare.
  - c) pentru proiectele tip **Centre de Competențe în Tehnologii Spațiale** - acestea vor fi depuse **de o singură organizație - entitate de cercetare** (universitate, institut de cercetare, sau departament de cercetare, facultate, laborator sau infrastructură de cercetare specializată în cadrul acestora), în sensul *Formularului E.1.a - Declarație privind încadrarea în definiția organizației de cercetare (Anexa 2 - Formulare proiecte tip Centre de Competență în Tehnologii Spațiale)*.

- iii) Potențialul contractor certifică, prin declarație scrisă pe propria răspundere și, dacă i se cere, face dovada către Autoritatea Contractantă, prin documentele corespunzătoare, că îndeplinește condițiile prevăzute mai sus.

*) Notă: Fiecare aplicant care depune o propunere de proiect trebuie să asigure în mod obligatoriu actualizarea datelor din RPC.

II.1.2.2 Condiții de eligibilitate ale propunerilor de proiecte

Criteriile de eligibilitate condiționează participarea la competiție și posibilitatea de a primi finanțare.

Nerespectarea oricăreia dintre condițiile de eligibilitate determină eliminarea propunerii de proiect din competiție, în oricare din fazele acesteia.

Criteriile de eligibilitate a propunerilor de proiecte se verifică în faza de evaluare a acestora, înainte de evaluarea tehnico-științifică.

Potențialii contractori au obligația de a prezenta Autorității Contractante - ROSA documentele cerute de aceasta, pentru a dovedi îndeplinirea criteriilor de eligibilitate.

Criterii de eligibilitate ale propunerilor de proiecte

Să fie respectate condițiile conforme cu prezentul Pachet de informații respectiv:

- să fie întocmite conform setului de formulare anexă la prezentul Pachet de informații;
- să fie complete și depuse până la termenul limită anunțat oficial ;
- acolo unde este solicitat, documentele să fie semnate și stampilate de reprezentatul legal al ofertantului ;
- să nu fie finanțate în prezent (și să nu fi fost finanțată anterior) prin alte programe de cercetare finanțate din fonduri publice.

Propunerile de proiecte trebuie să se încadreze în durata de desfășurare a programului, în nivelul maxim de finanțare și în duratele specifice categoriei de proiect conform *Cap. II Durata proiectelor și nivelul maxim de finanțare*.

Propunerile de proiecte tip “CDI” și tip “INFRASTRUCTURĂ” depuse trebuie să se încadreze în ***obiectivele programului*** și în unul din ***domeniile de aplicabilitate*** prezentate în cadrul *Cap. I.1.5 Tipuri de proiecte*.

II.1.3 Categoriile de activități care pot fi finanțate în cadrul programului.

Categoriile de activități care pot fi finanțate în cadrul programului sunt următoarele:

- Cercetare fundamentală;
- Cercetare industrială;
- Dezvoltare experimentală;
- Studii de fezabilitate.

Detalierea tipurilor de activități CDI eligibile pentru finanțare - Anexa 8

II.1.4 Cheltuieli (costuri) eligibile

În cadrul proiectelor finanțarea de la bugetul de stat se va face cu respectarea Normelor metodologice privind stabilirea categoriilor de cheltuieli pentru activitățile de cercetare-dezvoltare și stimulare a inovării, aprobate prin H.G. nr. 134/2011.

Pentru agenții economici (*conf. Declarației privind încadrarea organizației în categoria întreprinderilor mici, mijlocii și mari*) se vor aplica condițiile de eligibilitate ale costurilor conform ***Schemei de ajutor de stat „Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR”***, aprobată prin Decizia Președintelui A.N.C.S.I. nr. 9281 / 13.08.2015.

II.1.4.1 Lista costurilor eligibile conform Schemei de ajutor de stat „Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR”

În cadrul activităților de **cercetare fundamentală, cercetare industrială și dezvoltare experimentală** sunt eligibile următoarele tipuri de costuri:

- a) **costurile cu personalul**: cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect;
- (b) **costurile instrumentelor și ale echipamentelor**, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;
- (c) **costurile cu clădirile și terenurile**, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata perioadei acestei utilizări. În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate. În cazul terenurilor, sunt eligibile costurile transferului comercial sau costurile de capital efectiv suportate;
- (d) **costurile aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe**, în condiții de concurență deplină, precum și costurile aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiect;
- (e) **cheltuielile de regie suplimentare și alte costuri de exploatare**, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului.

Pentru **studii de fezabilitate** sunt eligibile costurile aferente studiilor.

Limita maximă pentru servicii executate de terți și costurile de capital vor fi stabilite la negocierea contractului de finanțare în funcție de natura și complexitatea proiectului.

Baza legală privind structura de costuri:

- **Hotărârea Guvernului nr. 134/2011** - pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea categoriilor de cheltuieli pentru activități de cercetare-dezvoltare și de stimulare a inovării, finanțate de la bugetul de stat;
- **Legea nr. 337/2006** pentru aprobarea **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006** privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 94/2007** pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006;
- **Hotărârea Guvernului nr. 925/2006** privind aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2006;
- **Legea nr. 20/2015** pentru aprobarea **O.U.G. nr. 77/2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat , precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996;

- **Decizia Președintelui A.N.C.S.I. nr. 9281/2015** privind aprobarea Schemei de ajutor de stat „Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR”.

Structura de cheltuieli pentru proiect, defalcată pe activități și categorii, trebuie să fie conformă cu planul de realizare al proiectului și trebuie să respecte prevederile privind cheltuielile (costurile) eligibile.

II.1.4.2 Condiții specifice privind finanțarea proiectelor

II.1.4.2.1 Schema de ajutor de stat - Condiții privind finanțarea pe tipuri de activități

Tipuri de activități admise și procentul maxim de finanțare, de la bugetul de stat, pe tipuri de activități și categorii de participanți pentru proiectele finanțate în cadrul programului STAR se va face în conformitate cu Schema de ajutor de stat „Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR” aprobată prin Decizia Președintelui A.N.C.S.I. nr. 9281/2015.

Categorie de activitate / Tipul întreprinderii*:	Proiecte tip “CDI” / Proiecte tip “STRATEGIC” / Proiecte tip “INFRASTRUCTURĂ”		
	<i>Mare</i>	<i>Mijlocie</i>	<i>Mică</i>
Cercetare fundamentală	100%		
Cercetare industrială	50% (+15%)**	60% (+15%)**	70% (+15%)**
Dezvoltare experimentală	25% (+15%)**	35% (+15%)**	45% (+15%)**
Studii de fezabilitate	50%	60%	70%

*) agenții economici sunt de 3 categorii: întreprinderi mari, mijlocii și mici.

**) până la maxim 80% cu respectarea Art. 20, alin. (2) lit. (b) din Schema de ajutor de stat „Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR” aprobată prin Decizia Președintelui A.N.C.S.I. nr. 9281/2015;

Pentru a asigura bugetul integral al proiectului, pentru activitățile care se realizează în regim de cofinanțare, partenerii din cadrul proiectului trebuie să asigure, din surse proprii, diferite de cele bugetare, resursele financiare necesare, în corelare cu cota de finanțare asigurată de la bugetul de stat.

II.1.4.2.2 Condiții privind ajutorul de stat pentru cercetare dezvoltare

Reglementările aplicabile ajutorului de stat acordat întreprinderilor prin intermediul programului STAR sunt:

- Legea nr. 20/2015 pentru aprobarea O.U.G. nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat , precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996;
- Cadrul comunitar privind ajutorul de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (2006/C 323/01);
- Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei, (L 187/2014);

- Decizia Președintelui A.N.C.S.I. nr. 9281/2015 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat „Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR”.

II.1.4.2.3 Achizițiile de echipamente și aparatură

Contractorul trebuie să țină evidența strictă a echipamentelor achiziționate în cadrul proiectului și a destinației finale a acestora.

Pentru **achizițiile de echipamente și aparatură** pentru cercetare-dezvoltare în care sunt utilizate fonduri de la bugetul programului se aplică:

- **Legea nr. 337/2006** pentru aprobarea O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică și a contractelor de concesiune la lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- **H.G. nr. 925/2006** pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare;
- **prevederile specifice din contractul de finanțare**, referitoare la regimul echipamentelor și bunurilor achiziționate din fonduri publice, în cadrul programului;
- **prevederile O.G. nr. 57/2002** privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.

II.1.4.2.4 Execuția investițiilor

Execuția investițiilor se adjudecă potrivit legii care reglementează achizițiile publice. (Legea nr. 337/2006 pentru aprobarea O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică și a contractelor de concesiune la lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare).

II.1.4.2.5 Subcontractarea

Contractorul poate subcontracta numai o parte din contract în limita a maximum 5% din valoarea finanțării alocate de la bugetul de stat.

Contractorul poate subcontracta numai cu avizul Autorității Contractante (Agenția Spațială Română - ROSA).

II.1.5 Instrucțiuni privind transmiterea propunerilor de proiecte

II.1.5.1 Depunerea propunerilor de proiect tip „CDI” se face conform calendarului competiției, într-o singură etapă, utilizându-se aplicația de depunere online la adresa <http://star.rosa.ro>.

Redactarea propunerii de proiect se face în limbile română și engleză astfel:

- în limba engleză secțiunile: A (formulare A.1, A.2), B (formulare B.1, B.2, B.3, B.4, B.5, B.6, B.7) și C (formulare C.1, C.2, C.3, C.4, C.5, C.6, C.6, C.7, C.8.a, C.8.b, C.8.c);
- în limba română secțiunile: D (formular D.1) și E (formulare E.1.a sau E.1.b după caz, E.2.a sau E.2.b după caz, E3, E4).

Formularele corespunzătoare secțiunilor A, B și C vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Curriculum Vitae (CV) (pentru toate „persoanele cheie” prevăzute în Anexa C.2.3.a vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Formularele D1, E.1.a/E.1.b după caz (pentru CO, P1-Pn), E.2.a/E.2.b după caz (pentru CO, P1-Pn), E.3 (pentru CO, P1-Pn) și E4 (pentru CO) vor fi completate offline, semnate și ștampilate, scanate/salvate în fișiere separate și încărcate în aplicația de depunere online.

Ofertanții câștigători vor tipări și vor depune odată cu celelalte formulare necesare pentru încheierea contractului cu Autoritatea Contractantă, toate anexele depuse online la ofertare. Neconcordanța între documentele și datele depuse online în etapa de ofertare, cu modificările agreeate în cadrul procesului de negociere și cele de la contractare, atrage după sine ne semnarea contractului.

II.1.5.2 Depunerea propunerilor de proiect tip „Centre de Competență în Tehnologii Spațiale” se face conform calendarului competiției, într-o singură etapă, utilizându-se aplicația de depunere online la adresa <http://star.rosa.ro>.

Redactarea propunerii de proiect se face în limbile română și engleză astfel:

- în limba engleză secțiunile: A (formulare A.1, A.2), B (formulare B.1, B.2, B.3) și C (formulare C.1, C.2, C.3, C.4, C.5, C.6, C.6, C.7, C.8.a, C.8.b, C.8.c);
- în limba română secțiunile: D (formular D.1) și E (formulare E.1, E.2, E3, E4).

Formularele corespunzătoare secțiunilor A, B și C vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Curriculum Vitae (CV) (pentru toate „persoanele cheie” prevăzute în Anexa C.2.3.a vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Formularele D1, E.1, E.2, E.3 și E4 vor fi completate offline, semnate și ștampilate, scanate/salvate în fișiere separate și încărcate în aplicația de depunere online.

Ofertanții câștigători vor tipări și vor depune odată cu celelalte formulare necesare pentru încheierea contractului cu Autoritatea Contractantă, toate anexele depuse online la ofertare. Neconcordanța între documentele și datele depuse online în etapa de ofertare, cu modificările agreeate în cadrul procesului de negociere și cele de la contractare, atrage după sine ne semnarea contractului.

II.1.5.3 Depunerea propunerilor de proiect tip „STRATEGIC” se face conform calendarului competiției, într-o singură etapă, utilizându-se aplicația de depunere online la adresa <http://star.rosa.ro>.

Redactarea propunerii de proiect se face în limbile română și engleză astfel:

- în limba engleză secțiunile: A (formulare A.1, A.2), B (formulare B.1, B.2, B.3) și C (formulare C.1, C.2, C.3, C.4, C.5, C.6, C.6, C.7, C.8.a, C.8.b, C.8.c);

- în limba română secțiunile: D (formular D.1) și E (formulare E.1.a sau E.1.b după caz, E.2.a sau E.2.b după caz, E3, E4).

Formularele corespunzătoare secțiunilor A, B și C vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Curriculum Vitae (CV) (pentru toate „persoanele cheie” prevăzute în Anexa C.2.3.a vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Formularele D1, E.1.a/E.1.b după caz (pentru CO, P1-Pn), E.2.a/E.2.b după caz (pentru CO, P1-Pn), E.3 (pentru CO, P1-Pn) și E4 (pentru CO) vor fi completate offline, semnate și ștampilate, scanate/salvate în fișiere separate și încărcate în aplicația de depunere online.

Ofertanții câștigători vor tipări și vor depune odată cu celelalte formulare necesare pentru încheierea contractului cu Autoritatea Contractantă, toate anexele depuse online la ofertare. Neconcordanța între documentele și datele depuse online în etapa de ofertare, cu modificările agreeate în cadrul procesului de negociere și cele de la contractare, atrage după sine ne semnarea contractului.

II.1.5.4 Depunerea propunerilor de proiect tip „INFRASTRUCTURĂ” se face conform calendarului competiției, într-o singură etapă, utilizându-se aplicația de depunere online la adresa <http://star.rosa.ro>.

Redactarea propunerii de proiect se face în limbile română și engleză astfel:

- în limba engleză secțiunile: A (formulare A.1, A.2), B (formulare B.1, B.2, B.3, B.4, B.5, B.6, B.7) și C (formulare C.1, C.2, C.3, C.4, C.5, C.6, C.6, C.7, C.8.a, C.8.b, C.8.c);
- în limba română secțiunile: D (formular D.1) și E (formulare E.1.a sau E.1.b după caz, E.2.a sau E.2.b după caz, E3, E4).

Formularele corespunzătoare secțiunilor A, B și C vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Curriculum Vitae (CV) (pentru toate „persoanele cheie” prevăzute în Anexa C.2.3.a vor fi completate offline, scanate/salvate într-un singur fișier și încărcate în aplicația de depunere online.

Formularele D1, E.1.a/E.1.b după caz (pentru CO, P1-Pn), E.2.a/E.2.b după caz (pentru CO, P1-Pn), E.3 (pentru CO, P1-Pn) și E4 (pentru CO) vor fi completate offline, semnate și ștampilate, scanate/salvate în fișiere separate și încărcate în aplicația de depunere online.

Ofertanții câștigători vor tipări și vor depune odată cu celelalte formulare necesare pentru încheierea contractului cu Autoritatea Contractantă, toate anexele depuse online la ofertare. Neconcordanța între documentele și datele depuse online în etapa de ofertare, cu modificările agreeate în cadrul procesului de negociere și cele de la contractare, atrage după sine ne semnarea contractului.

II.1.6 Drepturile de proprietate privind rezultatele proiectelor

Drepturile de proprietate asupra rezultatelor obținute în cadrul proiectelor aparțin contractorilor (în conformitate cu art. 75 din O.G. 57/2002) cu modificările și completările ulterioare.

II.2 DURATA PROIECTELOR ȘI NIVELUL MAXIM DE FINANȚARE

II.2.1 Proiecte tip "CDI"

Fiecare ofertant va stabili nivelul de finanțare solicitat de la bugetul de stat în funcție de obiectivele, complexitatea activităților și rezultatele preconizate corespunzătoare propunerii de proiect, care trebuie să contribuie la activități pregătitoare sau de creștere a capacității pentru participarea în programele ESA, fără a depăși suma de 2.000.000 RON.

Este recomandat, fără a fi impus, încadrarea nivelului de finanțare solicitat de la bugetul de stat, ținând seama și de bunele practici ale ESA, astfel:

1. Proiecte ale căror rezultate estimate se încadrează în categoriile „**produse hardware**” pentru misiuni spațiale (expl. senzori imbarcați) sau „**tehnologii cu potențial de utilizare**” (TRL 3 - TRL 5)

Nivel maxim de finanțare: 2.000.000 RON

Durată recomandată: 24 luni

Durată maximă: 36 luni

2. Proiecte ale căror rezultate estimate se încadrează în categoriile „**produse**” (software/hardware) sau „**tehnologii cu potențial de utilizare**” (TRL 2 - TRL 5)

Nivel maxim de finanțare: 800.000 RON

Durată recomandată: 18 luni

Durată maximă: 24 luni

3. Proiecte ale căror rezultate estimate se încadrează în categoriile „**aplicații**”, „**model experimental**” sau „**demonstrator de tehnologie**” (TRL 2 - TRL 6)

Nivel maxim de finanțare: 600.000 RON

Durată recomandată: 18 luni

Durată maximă: 24 luni

4. Proiecte ale căror rezultate estimate se încadrează în categoria „**studiu**” (expl. studii, studii de fezabilitate, documentații tehnice etc.)

Nivel maxim de finanțare: 200.000 RON

Durată recomandată: 6 luni

Durată maximă: 12 luni

Autoritatea Contractantă, pe durata procesului de negociere, pentru reducerea riscului finanțării, poate modifica nivelul solicitat de finanțare și durata unor proiecte, pe baza următoarelor criterii:

- *experiența anterioară a instituției CD participante și a directorului de proiect: numărul participărilor la invitații la licitații (ITT) sau misiuni științifice și valoarea contractelor încheiate din bugetul ESA, participarea experților instituției la activitățile de planificare a activităților științifice și armonizare tehnologică;*
- *personalul CD total implicat în realizarea proiectului, exprimat pe categorii de personal în nr. persoane și echivalent normă întreagă, la nivelul fiecărui partener;*
- *existența unui plan de valorizare/creare a capitalului intelectual românesc și a unui parteneriat real între unități CD și întreprinderi pentru realizarea proiectului, nivelul investiției și sursele de finanțare preconizate în dezvoltarea bazei industriale românești pentru produsele, tehnologiile și aplicațiile spațiale;*
- *buna utilizare a infrastructurii create prin Programul STAR sau alte programe cu finanțare publică, a infrastructurii și datelor spațiale disponibile ca urmare a statutului României de membru al ESA;*
- *recomandările experților evaluatori și rezultatele verificărilor și validărilor întreprinse de personalul și experții Autorității Contractante, inclusiv în parteneriat cu ESA.*

II.2.2 Proiecte tip „Centre de Competență în Tehnologii Spațiale”

Durata proiectelor tip *Centre de Competență în Tehnologii Spațiale* va fi de max. 36 luni.
Nivel maxim de finanțare - 3.000.000 lei.

În urma evaluării finale, prin act adițional la contract, durata proiectului tip *Centru de Competență în Tehnologii Spațiale* poate fi prelungită cu maxim doi ani și bugetul proiectului majorat pentru realizarea de activități din agenda de cercetare a *Centrului*.

II.2.3 Proiecte tip “STRATEGIC”

Durata proiectelor tip *Strategic* va fi de max. 36 luni.
Nivel maxim de finanțare - 3.000.000 lei.

II.2.4 Proiecte tip “INFRASTRUCTURĂ”

Durata proiectelor tip *Infrastructură*
Durată recomandată: 12 luni
Durată maximă: 18 luni.
Nivel maxim de finanțare - 4.500.000 lei.

II.3 EVALUAREA ȘI SELECTAREA PROPUNERILOR DE PROIECTE

II.3.1 Verificarea condițiilor de eligibilitate

În această fază, autoritatea contractantă verifică, în condiții de păstrare a confidențialității, dacă sunt îndeplinite:

- condițiile de eligibilitate referitoare la participanți și propunerile de proiecte;
- termenul de depunere, forma și completitudinea propunerii de proiect;
- **corectitudinea încadrării propunerii de proiect în Domeniul de aplicabilitate vizat.** (pentru proiecte tip CDI/INFRASTRUCTURĂ)

Vor fi eliminate din competiție propunerile de proiecte care nu respectă următoarele condiții:

- nu au fost depuse până la termenul limită anunțat oficial prin calendarul competiției;
- participanții nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate stabilite conform pct. II.1.2 paragrafele (i) și (ii);
- propunerea de proiect nu conține seturile de formulare solicitate pentru propunerea de proiect;
- **propunerea de proiect nu se încadrează în Domeniul de aplicabilitate vizat (pentru proiecte tip CDI/INFRASTRUCTURĂ);**

Lista cu propunerile de proiecte declarate eligibile va fi afișată pe site-ul web al Agenției Spațiale Române la adresa <http://star.rosa.ro>.

Contestațiile referitoare la îndeplinirea criteriilor de eligibilitate se pot transmite prin email la adresa: competitie2015_star@rosa.ro, prin fax la nr. 021-312.88.04, sau pot fi depuse direct la sediul Agenției Spațiale Române în intervalul de timp stabilit prin calendarul competiției.

II.3.2 Evaluarea propunerilor de proiecte

În evaluarea propunerilor de proiecte se iau în considerare următoarele:

- a) Încadrarea obiectivelor/activităților propunerii de proiect în obiectivele programului STAR;
- b) Încadrarea obiectivelor/activităților propunerii de proiect în programele ESA conf. *Cap. I.1.5 Tipuri de proiecte și domenii de aplicabilitate;*
- c) Relevanța științifică/tehnică a proiectului;
- d) Experiența tehnică/științifică relevantă a ofertantului (organizație/consorțiu);
- e) Modul de implementare a proiectului:
  - competența și rezultatele anterioare ale directorului de proiect și ale altor persoane-cheie declarate (în tematica proiectului);
  - infrastructura existentă;
  - planul de realizare;
  - adecvarea bugetului și a modului de repartizare a acestuia;
- f) Impactul socio-economic potențial al proiectului.

Procedura de evaluare

II.3.2.1 Evaluarea de către experți

Evaluarea și clasificarea propunerilor de proiecte va fi realizată de către Autoritatea Contractantă pe baza recomandărilor unor experți evaluatori independenți, denumiți în continuare evaluatori.

Proiectele sunt evaluate de experți recunoscuți pe plan național și internațional, cu respectarea legislației în vigoare.

Fiecare evaluator își va declara în scris imparțialitatea și competența în domeniul căruia aparține propunerea de proiect supusă evaluării precum și respectarea confidențialității. Evaluatorul se obligă ca în orice moment, pe parcursul procesului de evaluare, dacă constată

că una dintre aceste condiții nu este satisfăcută sau că se găsește în conflict de interese, să notifice ROSA, în scris. În situația în care Autoritatea Contractantă constată sau este sesizată în legătură cu existența unui conflict de interes sau a unei alte abateri, aceasta va lua măsurile necesare înlocuirii evaluatorului în cauză.

Evaluările au caracter anonim, asigurându-se confidențialitatea și imparțialitatea experților evaluatori.

II.3.2.2 Evaluarea individuală

Fiecare propunere de proiect declarată eligibilă este evaluată, conform criteriilor stabilite prin prezentul pachet de informații, în mod independent, de minim 3 experți evaluatori care formează panelul de evaluare.

Aceștia acordă individual note pentru fiecare criteriu, conform ***fișei individuale de evaluare***. Punctajele acordate fiecărui criteriu vor fi justificate prin comentarii sumative, cu evidențierea acelor aspecte considerate relevante în acordarea respectivului punctaj. Fișa de evaluare individuală este prezentată în ***Formularul F1 (Formulare proiecte tip „CDI”/„CCTS”/„PS”/„PI”)***.

După finalizarea Fișelor individuale de evaluare de către experți acestea nu mai pot fi modificate și conținutul acestora va fi făcut cunoscut celorlalți evaluatori din panel.

II.3.2.3 Evaluarea în panel. Atingerea consensului.

Pentru fiecare proiect, în baza evaluărilor individuale, se întocmește un ***Raport de evaluare*** de consens stabilit în urma dezbaterilor în panel, moderate de către unul dintre experții desemnat ca raportor de către Autoritatea Contractantă. Înaintea dezbaterii în panel raportorul va întocmi un raport de evaluare pentru fiecare proiect alocat, pe baza Fișelor de evaluare individuale. Acesta va armoniza comentariile și Punctajele acordate pentru fiecare criteriu în parte și apoi va interacționa, va ține seama de observațiile și sugestiile acestora privind ajustarea notelor și comentariilor pentru a ajunge la consens. Punctajele acordate în faza de consens, pentru fiecare criteriu, nu pot fi în afara plajei de punctare rezultată în etapa de evaluare individuală. Propunerile de proiecte pentru care nu se ajunge la consens vor fi evaluate de un alt panel de evaluatori.

Procedeeul se reia pâna la obținerea consensului.

II.3.3 Publicarea rezultatelor evaluării

Lista propunerilor de proiecte și punctajul obținut de fiecare dintre acestea, în ordinea descrescătoare a valorii punctajului, pentru fiecare tip de proiect, vor fi publicate pe site-ul Programului STAR la adresa <http://star.rosa.ro>.

II.3.4 Contestații

Directorii de proiect pot depune contestații în perioada stabilită conform calendarului competiției.

Contestațiile pot avea ca obiect exclusiv viciile de procedură pe care candidatul le consideră neconforme cu precizările din pachetul de informații. Contestațiile nu pot avea ca obiect punctajele și comentariile evaluatorilor.

Contestațiile se pot transmite prin email la adresa: competitie2015_star@rosa.ro, prin fax la nr. 021-312.88.04, sau pot fi depuse direct la sediul Agenției Spațiale Române - ROSA din str. Mendeleev nr. 21-25, et. 5, sector 1, București.

În cazul contestațiilor acceptate, la care se impune reevaluarea proiectului, aceasta va fi realizată de o altă echipă de evaluatori decât cea inițială.

II.3.5 Rezultatele competiției

Propunerile de proiecte (*tip CDI, CCTS, PS, PI*) sunt recomandate la finanțare, în limita bugetului alocat fiecărui tip de proiecte, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute după evaluare.

Nu vor fi acceptate la finanțare proiectele care nu au obținut un punctaj minim de 70 puncte dintr-un total de 100 puncte.

II.3.6 Negocierea și semnarea contractelor de finanțare

Evaluatorilor li se va solicita să aprecieze inclusiv dacă bugetul proiectului este bine corelat cu obiectivele prevăzute. Pentru propunerile de proiecte propuse pentru finanțare, aspectele semnalate de evaluatori vor fi soluționate la negocierea contractului. Directorii proiectelor vor negocia cu reprezentanții ROSA aspectele semnalate de evaluatori inclusiv cuantumul și structura bugetului solicitat cu respectarea schemei de ajutor de stat acolo unde este cazul. În stabilirea bugetului, duratei și activităților propuse pentru finanțare în cadrul proiectului, reprezentanții Autorității Contractante vor lua în considerare atât Raportul de consens întocmit de evaluatori cât și aplicarea corespunzătoare a criteriilor prevăzute la Cap II.2 din prezentul pachet de informații.

Contractul de finanțare se semnează ulterior negocierii. Odată cu contractul se vor depune toate anexele depuse la ofertare așa cum acestea au fost stabilite conform negocierii. Neconcordanța între documentele depuse la ofertare și cele de la contractare, sau nefinalizarea negocierii într-un termen rezonabil dar nu mai mult de 3 luni de la publicarea rezultatelor competiției atrage după sine nesemnarea contractului.

II.4 CONTRACTAREA PROIECTELOR

II.4.1 Procedura de negociere a proiectelor

În vederea încheierii contractelor de finanțare, are loc negocierea contractului între reprezentanții desemnați ai Autorității Contractante și ai contractorului.

La negociere va participa obligatoriu și directorul de proiect și pot participa și ceilalți parteneri la proiect, la solicitarea contractorului.

Pe baza elementelor noi intervenite la negociere, partenerii din cadrul proiectului procedează la:

- încheierea Acordului ferm de colaborare;
- actualizarea Planului de realizare al proiectului (dacă este cazul).

Prin Acordul ferm se stabilesc următoarele:

- desemnarea conducătorului de proiect;

- responsabilitățile tehnice și administrative ale partenerilor;
- obiectivele, etapele, activitățile, rezultatele scontate, documentele de monitorizare, termenele de realizare și responsabilitățile partenerilor, suma totală necesară, din care de la buget și, după caz, din alte surse;
- contribuția efectivă a fiecărui partener ca eforturi financiare, materiale și resurse umane, în fiecare etapă de realizare a proiectului;
- categoriile de rezultate, pe etape și modul de utilizare a acestora de către parteneri;
- modul de identificare, atribuire și exploatare de către parteneri a drepturilor de proprietate asupra rezultatelor scontate (drepturi intelectuale, de producție, de difuzare, de comercializare etc.).

Acordul ferm de colaborare trebuie să fie:

- însușit de toți partenerii și să prevadă explicit drepturile și obligațiile fiecărui partener pentru realizarea proiectului;
- suficient de explicit cu privire la scopul finanțării în cadrul Programului STAR respectiv de pregătirea participării unuia, unora sau tuturor partenerilor, la misiuni științifice sau licitații ale ESA pe durata realizării proiectului sau după finalizarea acestuia;
- înregistrat la fiecare partener;
- semnat și ștampilat de reprezentantul legal și director / responsabil de proiect .

În cadrul procesului de negociere, în cazul identificării unui risc științific și/sau tehnologic, autoritatea contractantă de comun acord cu organizațiile partenere în execuția proiectului pot stabili ajustarea planului de realizare corespunzător riscului în implementare identificat.

II.4.2 Efectuarea și urmărirea finanțării din alte surse, altele decât bugetul programului

Pe parcursul proiectelor, Autoritatea Contractantă va urmări derularea finanțării din alte surse, altele decât bugetul programului în mod similar cu urmărirea finanțării din fonduri bugetare, astfel:

- la decontare, Contractorul trebuie să justifice faptul că, la fiecare activitate specifică proiectului, au fost respectate prevederile cuprinse în contract, în legătură cu cota parte de finanțare de la buget – finanțare din alte surse (cofinanțare), conform Anexei - Planul de realizare al proiectului.
- contractorul are obligația să asigure și să evidențieze cheltuielile realizate din finanțarea din alte surse (cofinanțare), respectând următoarele condiții:
  - sumele pentru finanțare din alte surse (cofinanțare) se vor pune la dispoziția proiectului de către IMM pe parcursul etapelor care prevad finanțare, conform activităților prevăzute în Anexa - Planul de realizare al proiectului;
  - Raportarea finanțării din alte surse (cofinanțare), în toate etapele în care este prevăzută, cu precizarea detaliată a structurii acesteia, pe activități, destinații și categorii de cheltuieli;
  - Evidențierea separată, în circuit financiar contabil al finanțărilor din alte surse (cofinanțare), a tuturor cheltuielilor, respectiv a contribuțiilor de finanțare, realizate pentru proiect.

II.4.3 Situațiile de oprire a finanțării și de restituire a fondurilor alocate de la bugetul programului

Finanțarea proiectului se întrerupe în etapele și situațiile în care întreruperea finanțării este impusă de studiile de analiză tehnico-economică (studii de fezabilitate, piață, impact, etc).

Finanțarea proiectului se întrerupe și cota de finanțare alocată de la bugetul programului se restituie Autorității Contractante, în fiecare dintre următoarele situații, constatate de Comisii de experți independenți desemnate de aceasta, dacă acestea au loc din vina realizatorilor proiectului:

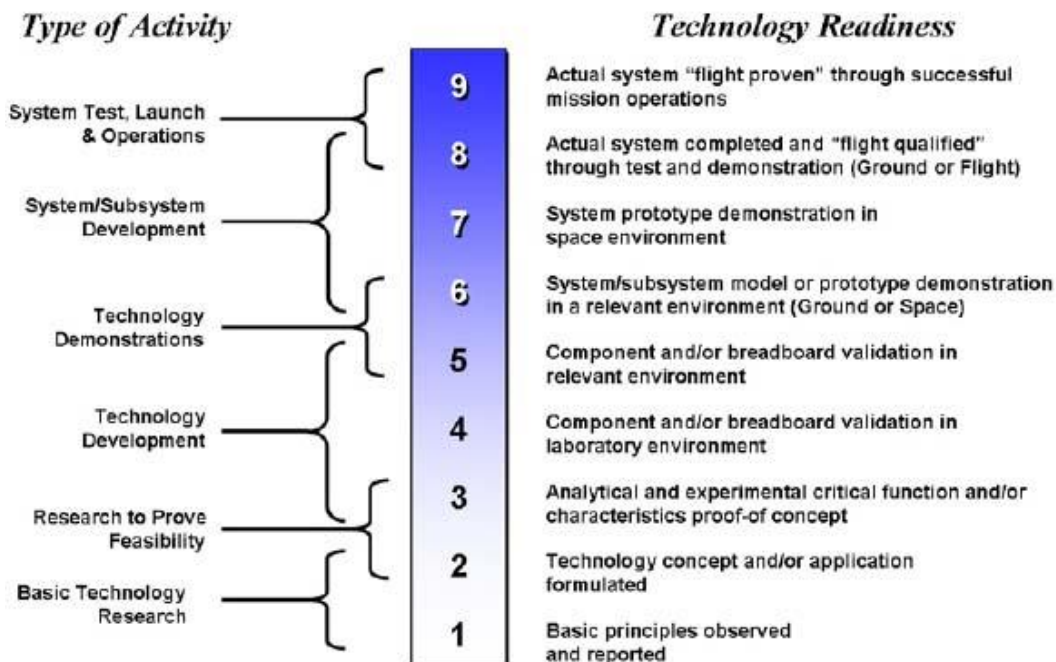
- a) nu se realizează activitățile obligatorii impuse de tipul de proiect;
- b) nu se realizează etapele/ activitățile și obiectivele care au fost prevăzute în Planul de realizare și pentru care s-a primit finanțare, ca de exemplu:
  - în cadrul unui proiect tip CDI a fost prevăzut transferul tehnologic al rezultatelor către agentul economic utilizator, iar acesta nu s-a realizat;
  - produsul/ tehnologia/ metoda/ sistemul/ serviciul nu obține omologarea, deoarece nu corespunde cerințelor de realizare prevăzute.
  - rezultatele evaluărilor anuale ale Autorității contractante privind implicarea viitoare a partenerilor din proiect în programe finanțate din bugetul ESA sunt nesatisfăcătoare.

Prevederile de mai sus se aplică și în situațiile de risc sau eșec al cercetării, constatate de Autoritatea Contractantă, pe baza concluziilor și recomandărilor formulate de Comisii de experți, în condițiile prevăzute conform legislației în vigoare, fără a fi însă necesară restituirea sumelor primite din bugetul programului.

III. DEFINIȚII

DEFINITII

nivel de maturitate tehnologică - TRL - "Technology Readiness Level"

TRL - Nivel de maturitate tehnologică:

TRL 9 - Sisteme a căror funcționalitate a fost demonstrată prin participarea la misiuni de zbor reușite

TRL 8 - Sisteme finalizate și calificate pentru zbor prin intermediul testelor și demonstrațiilor efectuate la sol sau în zbor

TRL 7 - Demonstrarea funcționalității prototipului în mediul spațial

TRL 6 - Demonstrarea funcționalității modelului sau a prototipului în condiții relevante de funcționare (la sol sau în spațiu)

TRL 5 - Validarea componentelor și/sau a ansamblului în condiții relevante de funcționare

TRL 4 - Validarea componentelor și/sau a ansamblului în condiții de laborator

TRL 3 - Demonstrarea conceptului privind funcționalitățile critice sau caracteristicile la nivel analitic sau experimental

TRL 2 - Formularea conceptului tehnologic și/sau a aplicației

TRL 1 - Principii de bază observate și raportate

Tip de activitate:

- Cercetare tehnologică de bază: **TRL 1, TRL 2**
- Cercetare pentru demonstrarea fezabilității: **TRL 2, TRL 3**
- Dezvoltarea tehnologiei: **TRL 3, TRL 4, TRL 5**
- Demonstrarea tehnologiei: **TRL 5, TRL 6**
- Dezvoltarea sistemului/subsistemului: **TRL 6, TRL 7, TRL 8**
- Testarea sistemului, lansare și operare: **TRL 8, TRL 9**

tipuri de instituții:

- **INCD** - Institut Național de Cercetare-Dezvoltare
- **I-AR** - Institut din coordonarea Academiei Române

- **I-AS, I-AGR, I-ASM** - institute din coordonarea ASAS, a Ministerului Agriculturii, respectiv a Academiei de Științe Medicale
- **IP** - Instituție publică
- **UNI** - instituții de învățământ superior publice
- **SNC** - Societăți Comerciale, Companii Naționale, Regii Autonome
- **SACD** - societăți comerciale pe acțiuni
- **SRL** - societăți comerciale cu răspunde limitată
- **ONG** - organizație neguvernamentală non profit (asociații, fundații, etc.)
- **ALT** – altele

Restul termenilor utilizați sunt definiți conform Cap. 4 Definiții, Art. 8 din Schema de Ajutor de stat „*Finanțarea proiectelor CDI conform Programului de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată - STAR*”, aprobată prin Decizia Președintelui A.N.C.S.I. nr. 9281 / 13.08.2015.